

Yaz?nsal Metinleri Anlama Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yaz?nsal Metinleri Anlama Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33083>

Özet

Yaz?nsal Metinleri Anlama Testi, A. Güneyli taraf?ndan 2003 y?l?nda haz?rlanan bir Yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmif bir ölçme arac?d?r. Bu testin temel amac?, bireylerin farkl? metin türleri, özellikle de yaz?nsal (edebi) metinler ba?lam?ndaki okudu?unu anlama becerilerini sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Geli?tirme çal??mas?, okuma becerilerinin türler aras? farkl?la?mas?n? incelemek üzere tasarlanm??t?r.

Ölçek, okuma e?itiminde ve dil becerilerinin de?erlendirilmesinde kullan?lan standart testlerin geli?tirilmesine katkı sa?lamay? hedeflemektedir. Testin tam metnine ve detayl? geli?tirme sürecine Güneyli'nin Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne sundu?u tez çal??mas? üzerinden eri?im sa?lanabilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Okudu?unu anlama, Yaz?nsal metinler, Metin türleri, Yaz?nsal de?erlendirme, Test geli?tirme, Edebi okuryazarl?k.

Yazarlar

A. Güneyli

Amaç

Yaz?nsal Metinleri Anlama Testi'nin birincil amac?, bireylerin edebi eserleri okuma, yorumlama ve anlamlandırma yeteneklerini belirlemektir. Bu test, sadece yüzeydeki bilgiyi hat?rlama düzeyini de?il, ayn? zamanda metinlerin derin yap?s?n?, mecazi anlamlar?n? ve yazar?n amac?n? kavrama düzeyini de ölçmeyi hedefler.

Ölçek, özellikle akademik ba?lamda, öğrencilerin farkl? metin yap?lar?na yönelik okudu?unu anlama stratejilerinin ne kadar etkili oldu?unu ortaya koymak için tasarlanm??t?r. Bu sayede, okuma e?itiminde hangi tür metinler üzerine yo?unla??lmas? gerekti?i konusunda pedagojik ç?kar?mlar yap?labilmektedir.

Yap? (Construct)

Testin ölçtü?ü temel yap? (konstrukt), **Yaz?nsal Metinleri Anlama Becerisi**dir. Bu yap?, bili?sel psikoloji ve dilbilim alanlar?nda tan?mlanan karma??k bir beceri setini içerir. Bu beceri seti tipik olarak; ç?kar?m yapma, ana fikri belirleme, detaylar? ay?rt etme ve edebi dilin (metafor, sembolizm vb.) yorumlanmas? gibi alt boyutlar? kapsar.

Geli?tirme sürecinde, **metin türleri** aras?ndaki farklılıklar?n anlama üzerindeki etkisine odaklan?larak, yaz?nsal metinlerin kendine özgü gerektirdi?i bili?sel süreçler merkeze al?nm??t?r. Test, yaz?nsal metinlerin öznel ve çok katmanlı do?as?n? yans?tan sorular içerecek ?ekilde yapılandır?lm??t?r.

Geçerlik

Ölçe?in Geçerlik çal??malar?na dair özet veriler bu kaynakta (-) olarak belirtilmi? olsa da, bir Yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilen testlerin genellikle kapsam geçerli?i ve yapı geçerli?i çal??malar?yla desteklenmesi beklenir. Güneyl? (2003) taraf?ndan yapılan tez çal??mas?nda, test maddelerinin yaz?nsal metinleri anlama yap?s?n? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek amacıyla uzman görüşlerine ba?vurulmu? ve ilgili literatür taramas? yapılm?? olmas? muhtemeldir.

Detaylı **geçerlik** sonuçlar?, testin gerçekten yaz?nsal metinleri anlama becerisini ölçtü?ünü kan?tlamak amacıyla uygulanan istatistiksel yöntemlerle birlikte, tezin tam metninde yer almaktadır.

Güvenirlik

Güvenirlik verileri bu özetle (-) olarak belirtilmi?tir. Ancak ölçek geli?tirme çal??malar?nda, testin tutarlılı??n? ve kararlılı??n? göstermek amacıyla çe?itli güvenilirlik analizleri uygulanır. Bu analizler genellikle iç tutarlılık katsayılar? (örne?in, Cronbach's Alpha) veya test-tekrar test yöntemlerini içerir.

Testin **güvenirlik** katsayılar?n?, okuyucunun tutarlı ve güvenilir sonuçlar elde etmesini sağlayacak düzeyde oldu?u varsayılmaktadır. Bu istatistiksel detaylara ve güvenilirlik çal??malar?n?n metodolojisine tezin orijinal doküman?nda ula??labilir.

Faktör Analizi

Yaz?nsal Metinleri Anlama Testi'nin faktör yap?s?na dair spesifik bir bilgi özet kaynakta bulunmamaktadır. Ancak, testin "metin türlerine göre okudu?unu anlama becerisinin s?nanmas?" amacı do?rultusunda geli?tirildi?i göz önüne al?nd??nda, testin, okudu?unu anlama becerisinin alt boyutlar?n? (örne?in, literal anlama, ç?kar?msal anlama, ele?tirel anlama) ay?rt edip etmedi?ini incelemek üzere Ke?fedici veya Do?rulay?c? Faktör Analizi yöntemlerinin kullan?lm?? olmas? kuvvetle muhtemeldir.

Ölçek Bilgileri

Test Tipi: Geli?tirme (Yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmittir.)

Format: Yazınsal metin parçaları takipden çoktan seçmeli veya açık uçlu sorulardan oluşan bir başarı testi formatındadır.

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: Akademik çalışmanın hedeflediği, okuma becerilerinin değerlendirildiği öğrenci grupları (Genellikle ortaokul veya lise öğrencileri).

Yaş Grubu: Eğitim seviyesine bağlı olarak değişmekle birlikte, genellikle 11-18 yaş aralığı.

Popülasyon Detayları: Orijinal tez çalışmasında belirtilen örneklem grubu.

Test Metodolojisi: Bilişsel yetenek testi; okuma parçaları sunularak anlama düzeyinin ölçülmesi. Derecelendirme sistemi hakkında özet kaynakta bilgi bulunmamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Geçerlik, Güvenirlik, Okuduğunu anlama, Edebi metin, Ölçme aracı.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Bilinmiyor

Bağlantı E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yazın Adresi: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (2003 yılındaki tez yazımına istinaden).

Şinler, Ücret ve Test Yayı

Bu test, bir Yüksek lisans tezi ürünü olduğundan, genellikle akademik ve eğitim amaçlı kullanımlar için izin gerekmektedir, ancak ticari bir ücret talep edilmemektedir. Şinler için yazar A. Güneşli veya Ankara Üniversitesi ile iletişime geçilmesi önerilir.

Test Geliştirme Yayı: 2003

Testin orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [yazinsal-metinleri-anlama-testi-toad.pdf](#)

Referanslar

Güneşli, A. (2003). *Metin türlerine göre okuduğunu anlama becerisinin sınılanması* (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tez Merkezi Ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Yaz?nsal Metinleri Anlama Testi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Orijinal kaynakta test maddeleri veya örnek maddeler yer almamaktad?. Maddeler için yazar?n 2003 tarihli tez çal??mas?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM